

**Силабус курсу
Інформаційна безпека**

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 015 Професійна освіта (цифрові технології)
Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Цифрові технології)»

Рік навчання: 3, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

ПП

Керівник курсу
викладач **Лось Марія Василівна**

**Контактна
інформація**

los@wunu.edu.ua, +380974759053

Опис дисципліни

Курс навчальної дисципліни «Інформаційна безпека» орієнтована на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами знань з теоретичних та методологічних основ є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі публічного управління та адміністрування.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо забезпечення інформаційної безпеки національних інтересів у будь-якій сфері життєдіяльності суспільства.

Курс лекцій містить основні тексти лекцій, що відповідають навчальній програмі дисципліни «Інформаційна безпека». Розглянуто теоретичні засади інформаційної безпеки держави, зокрема розглянуто понятійний апарат у сфері інформаційної безпеки та кібербезпеки, з'ясовано сутність та визначено класифікації національних інтересів та загроз інформаційній безпеці. Розглянуто та проаналізовано міжнародну та вітчизняну нормативно-правову базу у сфері забезпечення інформаційної безпеки, з'ясовано напрями державної політики інформаційної безпеки, розглянуто структуру та повноваження органів, що забезпечують інформаційну безпеку та кібербезпеку в Україні. Розглянуто основні поняття національного інформаційного простору та визначено систему національних інформаційних ресурсів, проаналізовано проблеми забезпечення стійкості національного інформаційного простору.

Структура курсу

Години (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Поняття інформаційної безпеки держави,	Інформаційна безпека (поняття і визначення). Підходи до визначення поняття «інформаційна безпека».	Усне опитування та тестування

	суспільства та особи.	Інтереси особи, суспільства та держави в інформаційній сфері. Об'єкти, суб'єкти та види інформаційної безпеки.	
2/4	Тема 2. Загрози інформаційної безпеки.	Характеристика інформаційної безпеки. Класифікація загроз. Сучасні загрози. Інформаційні ризики. Витік інформації.	Усне опитування та тестування
4/2	Тема 3. Принципи, форми та методи забезпечення інформаційної безпеки держави.	Основні принципи забезпечення інформаційної безпеки держави. Основні форми забезпечення інформаційної безпеки держави. Методи забезпечення інформаційної безпеки.	Усне опитування та тестування
4/4	Тема 4. Інформаційна система персональних даних.	Нормативні документи захисту даних. Конфіденційність персональних даних. Захист персональної інформації. Європейська система захисту персональних даних.	Усне опитування та тестування
2/2	Тема 5. Забезпечення безпеки інформації та інформаційних ресурсів.	Основні напрями забезпечення безпеки інформації. Правовий захист. Організаційний захист. Інженерно-технічний захист.	Усне опитування та тестування
2/2	Тема 6. Захист інформаційних систем.	Джерела конфіденційної інформації. Інформаційна система як об'єкт захисту інформації. Рівні захисту інформаційних систем. Аналіз вразливостей корпоративних інформаційних систем. Основні принципи захисту інформації.	Усне опитування та тестування
4/4	Тема 7. Кіберзлочинність.	Характеристики кіберзлочинності. Стан кіберзлочинності в Україні. Засоби протидії кіберзлочинності. Класифікація кіберзлочинів. Протидія кіберзлочинності в Україні. Боротьба з кіберзлочинами. Національні інтереси України в інформаційній сфері та шляхи їх забезпечення.	Усне опитування та тестування
4/4	Тема 8. Інформаційне протиборство. Інформаційна війна.	Визначення поняття інформаційне протиборство, інформаційна війна, інформаційний тероризм, інформаційна злочинність. Інформаційне протиборство як форма забезпечення інформаційної безпеки. Концепція інформаційної війни. Основні форми	Усне опитування та тестування

		інформаційної війни на державному рівні. Інформаційна зброя. Засоби ураження комп'ютерних інформаційних систем.	
4/4	Тема 9. Основи управління інформаційною безпекою.	Політика інформаційної безпеки організації. Основні правила інформаційної безпеки організації. Заходи управління інформаційною безпекою.	Усне опитування та тестування
4/4	Тема 10. Інформаційна безпека України	Забезпечення інформаційної безпеки України. Система та політика забезпечення інформаційної безпеки України. Інформаційна безпека України у сфері прав і свобод людини.	Усне опитування та тестування

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Інформаційна безпека держави: навч. посіб. / В.І.Гур'єв, Д.Б. Мехед, Ю.М.Ткач, І.В.Фірсова. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В.ТПК «Орхідея», 2018. 166с.
2. Інформаційна безпека держави : навч. посіб. / В. М. Рудницький [та ін.] ; Черкас. держ. технол. ун-т. Харків : ДІСА ПЛЮС, 2018. 358 с.
3. Інформаційна безпека. Підручник / В.В.Остроухов, М.М.Присяжнюк, О.І.Фармагей, М.М.Чеховська та ін.; під ред. В. В. Остроухова. К.: Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.
4. Лизанчук В. В. Інформаційна безпека України: теорія і практика : підручник / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Львів. шк. журналістики. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 725 с.
5. Панченко О. А. Інформаційна безпека в епоху турбулентності: державно-управлінський аспект : монографія. Київ : КВІЦ, 2020. 331 с.
6. Рижук О. М. Інформаційна безпека України в умовах глобалізаційних викликів та гібридної війни : монографія / за ред. Бебика В. М. ; Відкр. міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". Київ : Університет "Україна", 2019. 177 с.

Допоміжна література

1. Виговська О., Белоусова Н. Інформаційна складова національної безпеки України : кол. монографія / Ін-т міжнар. відносин, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 166 с.
2. Гребенюк А.М., Рибальченко Л.В. Основи управління інформаційною безпекою: навч. посібник / Дніпро: Дніпроп. держ. унт внутріш. справ, 2020. 144 с.
3. Кавун С.В., Носов В.В., Манжай О.В. Інформаційна безпека. Навчальний посібник / Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. 352 с.
4. Міжнародна інформаційна безпека: теорія і практика : підруч. для студентів ВНЗ, які навчаються за напрямом підгот. "Міжнародні відносини" та

"Міжнародна інформація" / Є. Макарєнко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, [Ін-т міжнар. відносин]. Київ : Центр вільної преси, 2016. 417 с.

5. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 168 с.

6. Ніколаєнко Н. О., Комарчук О. О. Засоби масової комунікації як детермінанти гібридної війни : монографія / Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова. Миколаїв : НУК, 2021. 217 с.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Інформаційна безпека» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгового завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Інформаційна безпека» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 1-5 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-5 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 6-10 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 6-10 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Завдання оцінюється макс. 100 балів	Сукупність питомої ваги кожної складової: 80% - підготовка презентації; 20% - захист презентації.	Завдання 1 – макс. 25 балів Завдання 2 – макс. 25 балів Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)